

Projekt Kyrkstäder i Norrbotten
Boden och Råneå

I slutet på augusti gjordes en inventering av kyrkstugorna i Boden. Sophie Nyblom besökte kyrkstaden och hade fått låna nyckeln till stugorna. Syftet var att få en överblick av hur stugorna ser ut och dokumentera den stughistorik som finns uppsatt i varje stuga.

Nyhetsbrev September 2022

Piteå museum driver ett dokumentationsprojekt för att synliggöra länets kyrkstäder. Förra året var det kyrkstäderna i Älvsbyn, Öjebyn, Hortlax och Norrfjärden som var i fokus. I år kommer vi att rikta blickarna mot Boden och Råneå. Vi vill samla in berättelser och minnen som beskriver platsernas användning i nutid och dåtid. Vi vill även bidra till att kyrkstädernas bebyggelse bevaras för framtiden. Projektet finansieras med medel från Länsstyrelsen Norrbotten och Region Norrbotten. Under projekttiden publiceras återkommande nyhetsbrev för att berätta om vad som händer inom projektet. Det skickas ut till våra kontaktpersoner, sprids i nätverket omkring projektet och finns att ladda ner på Piteå museums hemsida.

Vad har hänt sedan sist?

Arbetet med den etnologiska dokumentationen pågår och Sophie har besökt Boden och Råneå samt genomfört ett antal telefonintervjuer med ägare till de stugor som ägs av privatpersoner. Det har även gjorts en genomgång arkivmaterial som samlats in kring de båda kyrkstäderna.

I arkivmaterialet från Norrbottens museum hittade vi uppgifter om att det 1940 bildades en kommitté för kyrkstäderna i den ingick länsarkitekterna och landsantikvarierna i Norrbottens och Västerbottens län samt representanter från Nordiska museet och Riksantikvarieämbetet. Kommittén ville under några års tid genomföra systematiska kyrkstadsundersökningar av de kvarvarande kyrkstäderna. Sommaren 1941 genomfördes en snabbinventering av kyrkstäderna och arbetet utfördes av Bo Hellman. Året därpå fortsatte arbetet och Ingemar Atterman gjorde en fördjupad inventering av Bonnstan i Skellefteå och Öjebyn i Piteå.

Kyrkstaden i Boden fotograferades av Bo Hellman när han gjorde inventeringen av de norrländska kyrkstäderna sommaren 1941. Bilderna finns tillgängliga på Arkivsök via Riksantikvarieämbetet.

Projekt Kyrkstäder i Norrbotten Boden och Råneå

Kyrkstaden i Råneå fotograferades av Bo Hellman när han gjorde inventeringen av de norrländska kyrkstäderna sommaren 1941. Bilderna finns tillgängliga på Arkivsök via Riksantikvarieämbetet.

För vårt arbete är det Bo Hellmans inventering som är intressant och på Riksantikvarieämbetets söktjänst Arkivsök ([Arkivsök \(raa.se\)](http://Arkivsök(raa.se))) hittade vi fotografier som han tog under sina besök i bland annat Boden och Råneå sommaren 1941.

Vi har vi haft möjligheten att anlita fotograf Maria Fäldt för att dokumentera kyrkstäderna. Det innebär att precis som Bo Hellmans bilder finns bevarade i arkiv kommer det att finnas bilder från kyrkstäderna under 2020-talet tillgängliga i framtiden. De kyrkstäder som dokumenteras av Piteå museum de senaste åren är Boden, Råneå, Hortlax, Norrfjärden, Älvsbyn och Öjebyn. Gammelstad har Norrbottens museum dokumenterat vid flera tillfällen.

I samtalen med ägarna till kyrkstugorna har syftet varit att samla in information om hur kyrkstaden nyttjas idag, hur de ser på sitt ägande och vilka tankar de har om kyrkstugornas framtid. I Boden är det kommunen som äger kyrkstugorna och det är i

nuläge oklart hur de ska nyttjas i framtiden. I Råneå är stugorna privatägda och de flesta ägarna nyttjar sin stuga sparsamt. Trots det känner de ett ansvar för att bevara byggnaden och tycker att kyrkstaden är en viktig kulturmiljö som bör finnas kvar för kommande generationer.

På gång inom projektet

Nu övergår arbetet till rapportskrivning och de kommande månaderna kommer det insamlade materialet att sammanställas till två slutrapporter. Projektet beräknas vara avslutat i början av 2023.

I mitten på oktober kommer referensgruppen att träffas en sista gång och göra ett studiebesök till Västerbotten. De kommer att besöka kyrkstäderna i Lövsånger och Skellefteå och träffa personal från Skellefteå museum samt representanter från ägarföreningarna i respektive kyrkstad. Syftet är att få veta mer om hur organisationen ser ut i Lövsånger och Skellefteå och hur man arbetar med kyrkstädernas bevarande i Västerbotten.

Hösthälsningar från Piteå museum

Har ni frågor om projektet hör gärna av er till Sophie Nyblom sophie.nyblom@piteamuseum.nu
Ni kan läsa mera om projektet på vår hemsida: [Kyrkstäder i Norrbotten - Piteå Museum \(piteamuseum.nu\)](https://www.piteamuseum.nu/kyrkstader-i-norrbotten)